

MITTEILUNGEN

DES STATISTISCHEN ZENTRALAMTES
DES PROTEKTORATS BÖHMEN UND MÄHREN

ZPRÁVY

ÚSTŘEDNÍHO STATISTICKÉHO ÚŘADU
PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Reihe D, Nr. 3 — 4
Řada čís.

Fläche, Häuser und Bevölkerung im März 1942
für die Bezirke (OLR. B. u. polit. Bezirke) u. d. Gemeinden mit mehr als 2000 Einwohnern

Plocha, domy a obyvatelstvo v březnu 1942 dle okresů (obvodů vrchních zemských radů a polit. okresů) a pro obce s více než 2000 obyvatelů

Als Fortsetzung der in den Mitteilungen des Statistischen Zentralamtes Nr. 11, Jhg. 1941, erschienenen statistischen Bevölkerungsübersicht übergeben wir der Öffentlichkeit die neuesten Daten über die Häuser- und Bevölkerungszahlen in den einzelnen Bezirken und in den Gemeinden mit mehr als 2000 Einwohnern, und zwar nach der Verwaltungsgliederung vom 15. Juni 1942.

Die Bevölkerungsdaten beruhen auch diesmal auf der Nahrungsmittelkartenstatistik und wurden nach den Bezirksübersichten auf dieselbe Weise verarbeitet, wie es in der erwähnten Nr. 11 der „Mitteilungen“ beschrieben wird. Sie umfassen also nicht die gesamte anwesende Bevölkerung, denn von den deutschen Staatsangehörigen sind bloß die vor dem 15. März 1939 Ansäßigen einbezogen. Noch aus anderen Gründen sind unsere Bevölkerungszahlen vom J. 1942 mit den Volkszählungsdaten vom J. 1930 nicht genau vergleichbar, sodaß die verhältnismäßigen Zunahmen bzw. Abnahmen nur in Hundertsätzen des Anfangsstandes berechnet wurden.

Zeitlich beziehen sich unsere neuesten Bevölkerungsdaten auf Anfang März 1942, da ihre Grundlage die XXXII. Nahrungsmittelkartenausgabe bildet, die als letzte noch allgemein nach Gemeinden statistisch verarbeitet wurde. Gegenüber dem XIV. Versorgungszeitraum (Oktober 1940) ergibt sich im ganzen Protektorat eine Abnahme von 60.574 Personen, die wohl teils auf die erhöhte Kontrolle der Nahrungsmittelkartenausgabe, teils auf den steigenden Arbeitseinsatz im übrigen Reichsgebiete zurückzuführen ist.

Unsere neueste Häuserzahl beruht auf einer besonderen Erhebung, die im Rahmen der allgemeinen Bautätigkeitsstatistik zum 1. Juli 1941 von den Gemeindeämtern vorgenommen wurde. Die so gewonnenen Daten wurden dann auf Grund der Ergebnisse der Bautätigkeitsstatistik zum 1. März 1942 fortgeschrieben.

Die Angaben über das Flächenausmaß können in den Grenzgebieten nicht als endgültig betrachtet werden. Sie berücksichtigen zwar bereits die im Herbst 1940 durchgeführte Grenzabsteckung im Terrain, wodurch sie sich von den bisher veröffentlichten Daten etwas unterscheiden, beruhen jedoch nur auf planimetrischer Ermittlung. Gegenüber den in der erwähnten Nr. 11 der „Mitteilungen“ veröffentlichten Daten ergibt sich im ganzen eine Zunahme von [redacted] ha und eine Abnahme von 1015 Einwohnern im J. 1930; nach den letzten Grenzberichtigungen wurden nämlich auch die Volkszählungsergebnisse umgearbeitet.

In der Tab. II. sind die Bezirksdaten nach Oberlandratsbezirken zusammengefaßt, in der Tab. III. die Gemeinde daten nach Gemeindegrößenklassen verarbeitet; dort ist auch die jetzige Zahl der Gemeinden nach Ländern angegeben. Wegen ungeklärter Rechtsverhältnisse sind hier die an die Heeresverwaltung abgetretenen Gemeinden nach dem ursprünglichen Stande angeführt.

Statistisches Zentralamt,
Prag, den 25. Juli 1942

Jako pokračování statistického přehledu obyvatelstva uveřejněného ve Zprávách Ústředního statistického úřadu č. 11, roč. 1941, podávame veřejnosti nejnovější data o počtu domů a obyvatel v jednotlivých okresech a v obcích s více než 2.000 obyvateli, a to podle správního rozdělení ze dne 15. června 1942.

Data o obyvatelstvu zakládají se i tentokrát na statistice o výdeji potravinových lístků a byla zpracována z okresních přehledů tímže způsobem, jak je popsán v citovaném č. 11. „Zpráv“. Nezahrnují tedy veškeré přítomné obyvatelstvo, neboť z německých státních příslušníku jsou započteni jen usedlí před 15. březnem 1939. Naše data o obyvatelstvu r. 1942 nejsou i z jiných důvodů přesně srovnatelná s výsledky sčítání lidu r. 1930 takže relativní přírůstky resp. úbytky byly počítány jen v procentech počátečního stavu.

Časově se naše nejnovější data o obyvatelstvu vztahují k počátku března 1942, neboť jejich podkladem je XXXII. výdej potravinových lístků, který byl jako poslední ještě všeobecně statisticky zpracován podle obcí. Proti XIV. zásobovacímu období (říjen 1940) jeví se v celém Protektorátu úbytek 60.574 osob, který zajisté souvisí jednak se zvýšenou kontrolou výdeje potravinových lístků, jednak se stoupajícím odlivem pracovních sil do ostatního území Říše.

Nás nejnovější počet domů zakládá se na zvláštním sčítání, které provedly k 1. červenci 1941 obecní úřady v rámci všeobecné statistiky stavebního ruchu. Taktéž získaná data byla na základě dalších výsledků této statistiky propočítána k 1. březnu 1942.

Data o ploše výměry nemohou být pokládána za definitivní, pokud jde o území pohraničí. Přihlížejí sice již k vytyčení hranice v terénu, provedenému na podzim r. 1940, čímž se poněkud liší od dat dosud uveřejněných, ale byla zjištována jen planimetricky. Proti dattim uveřejněným v citovaném čísle 11. „Zpráv“ jeví se celkem přírůstek 13 15 ha a úbytek 1 015 obyvatel r. 1930; podle oné poslední úpravy hranic byly totiž přepracovány i výsledky sčítání lidu.

V tab. II. jsou okresní data shrnuta podle okresů vrchních zemských rad, v tab. III. jsou pak data za obce zpracována podle velikostních tříd obcí; tam se také uvádí nejnovější počet obcí podle zemí. Obce postoupené vojenské správě uvádějí se tu vzhledem k nevyjasněným právním poměrům podle původního stavu.

Ústřední statistický úřad
v Praze dne 25. července 1942

Tab. I. Fläche, Häuser und Bevölkerung im März 1942 nach Bezirken und für die Gemeinden mit mehr als 2 000 Einwohnern

Tab. I. Plocha, domy a obyvatelstvo v březnu 1942 dle okresů a pro obce s více než 2 000 obyvatelů

Politischer Bezirk Gerichtsbezirk Gemeinde	Fläche in km ² , Plocha v km ²	Zahl der bewohnten Häuser Počet obydlených domů		Zahl der Bevölkerung Počet obyvatelů		Zunahme bzw. Abnahme vom 2. XII. 1930 bis 1. III. 1942 Průrůstek, resp. úbytek od 2. XII. 1930 do 1. III. 1942				Politický okres Soudní okres Obec	
						der bewohnten Häuser obydlených domů		der Einwohner obyvatelů			
		1. XII. 1930	1. III. 1942	1. XII. 1930	1. III. 1942	abs.	in % v	abs.	in % v		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ad 1	

I. Oberlandratsbezirk Prag — Obvod vrchního zemského rady Praha

Hauptstadt Prag¹⁾	172,11	31 575	41 454	848 823	976 590	9 879	31,29	127 767	15,05	Hlavní město Praha¹⁾
1. Beneschau	883,59	11 330	13 645	66 036	73 590	2 315	20,43	7 554	11,44	1. Benešov
Beneschau	318,52	4 629	6 049	30 099	32 975	1 420	30,68	2 876	9,56	Benešov
Beneschau	11,54	775	1 024	8 307	9 157	249	32,13	850	10,23	Benešov
sonst. Gemeinden	306,98	3 854	5 025	21 792	23 818	1 171	30,38	2 026	9,30	ost. obce
Neweklau	212,77	2 374	2 651	12 512	13 073	277	11,67	561	4,48	Neveklov
Wlaschim	352,30	4 327	4 945	23 425	27 542	618	14,28	4 117	17,58	Vlašim
Wlaschim	16,02	571	952	3 625	6 873	381	66,73	3 248	89,60	Vlašim
sonst. Gemeinden	336,28	3 756	3 993	19 800	20 669	237	6,31	869	4,39	ost. obce
2. Beraun	634,76	13 667	16 438	82 151	86 803	2 771	20,28	4 652	5,66	2. Beroun
Beraun	287,20	6 474	8 237	43 722	47 162	1 763	27,23	3 440	7,87	Beroun
Beraun	23,96	1 447	1 935	13 118	14 698	488	33,72	1 580	12,04	Beroun
Königshof	9,88	578	728	5 607	5 884	156	25,95	227	4,05	Králiv Dvůr
sonst. Gemeinden	253,36	4 449	5 574	24 997	26 630	1 125	25,29	1 633	6,53	ost. obce
Horschowitz	347,56	7 193	8 201	38 429	39 641	1 008	14,01	1 212	3,15	Horovice
Horschowitz	11,70	813	907	5 026	5 294	94	11,56	268	5,33	Horovice
Zditz	6,64	526	633	3 268	3 669	107	20,34	401	12,27	Zdice
sonst. Gemeinden	329,22	5 854	6 661	30 135	30 678	807	13,79	543	1,80	ost. obce
3. Böhmis-Brod	470,89	10 240	12 923	52 331	57 009	2 683	26,20	4 678	8,94	3. Český Brod
Böhmis-Brod	270,92	6 556	8 291	36 349	39 252	1 535	22,72	2 903	7,99	Český Brod
Auwal	11,02	698	1 003	4 346	5 444	305	43,70	1 098	25,26	Úvaly
Böhmis-Brod	7,15	800	1 073	5 385	6 561	273	34,13	1 176	21,84	Český Brod
sonst. Gemeinden	252,75	5 258	6 215	26 618	27 247	957	18,20	629	2,36	ost. obce
Schwarzkosteletz	199,97	3 484	4 632	15 982	17 757	1 148	32,95	1 775	11,11	Kostelec n. Č. L.
Schwarzkosteletz	14,21	592	748	3 039	3 602	156	26,35	563	18,53	Kostelec n. Č. L.
sonst. Gemeinden	185,73	2 892	3 884	12 943	14 155	992	34,30	1 212	9,36	ost. obce
4. Brandeis a. d. Elbe	583,41	15 450	19 776	83 615	94 201	4 326	28,00	10 586	12,66	4. Brandýs nad Labem
Brandeis a. d. Elbe	308,46	9 229	12 547	50 636	61 504	3 318	35,95	10 868	21,46	Brandýs nad Labem
Altburglau	8,25	735	950	4 323	5 000	215	29,25	677	15,66	Stará Boleslav
Brandeis a. d. E.	6,35	833	1 066	6 066	6 966	233	27,97	900	14,84	Brandýs n. Lab.
Elbekosteletz	8,13	560	665	2 963	3 355	105	18,75	392	13,23	Kostelec n. Lab.
Jirna	8,22	332	468	1 835	2 183	136	40,96	348	18,96	Jirny
Neratowitz	2,25	398	656	1 965	2 944	258	64,82	979	49,82	Neratovice
Tschelakowitz	8,64	773	1 230	4 469	7 069	457	59,12	2 600	58,18	Čelákovice
Wschatat	6,12	330	394	1 723	2 006	64	19,39	283	16,42	Všetaty
sonst. Gemeinden	260,50	5 268	7 118	27 292	31 981	1 850	35,12	4 689	17,18	ost. obce
Neu-Benatek	274,45	6 221	7 229	.32 979	32 697	1 008	16,20	282	0,86	Nové Benátky
Alt-Benatek	10,26	355	459	1 595	2 228	104	29,30	633	39,69	Staré Benátky
Lissa a. d. Elbe	30,58	1 240	1 505	6 667	8 198	265	21,37	1 531	22,96	Lysá n. Labem
Neu-Benatek	4,21	431	521	2 281	2 804	90	20,88	523	22,93	Nové Benátky
sonst. Gemeinden	229,90	4 195	4 744	22 436	19 467	549	13,09	2 969	13,23	ost. obce
5. Jungbunzlau	619,76	14 522	16 450	90 418	96 111	1 928	13,28	5 693	6,30	5. Mladá Boleslav
Jungbunzlau	293,41	7 699	8 841	58 886	58 085	1 142	14,83	4 199	7,79	Mladá Boleslav
Dobrovitz	5,89	421	485	2 594	2 649	64	15,20	55	2,12	Dobrovlice
Groß-Tschejetitz	5,95	207	300	1 723	2 281	93	44,93	558	32,39	Čejetice
Jungbunzlau	11,20	1 751	2 045	19 630	22 261	294	16,79	2 631	13,40	Mladá Boleslav
Kosmanos	8,17	486	617	4 346	4 770	131	26,95	424	9,76	Kosmonosy
sonst. Gemeinden	262,10	4 834	5 394	25 593	26 124	560	11,58	531	2,07	ost. obce
Münchengrätz (ein Teil)	213,50	4 797	5 422	25 309	27 165	625	13,03	1 856	7,33	Mnich. Hradistě (část)
Bakov a. d. Iser	6,21	637	795	3 618	4 231	158	24,80	613	16,94	Bakov n. Jizerou
Münchengrätz	5,98	725	887	3 990	4 818	162	22,34	828	20,75	Mnich. Hradistě ost. obce
sonst. Gemeinden	201,31	3 435	3 740	17 701	18 116	305	8,88	415	2,34	

¹⁾ Die Hauptstadt Prag ist von der Aufsicht des Oberlandrates in Prag ausgenommen. — Hlavní město Praha je vyňato z dozoru vrchního zemského rady v Praze.

Tab. II. Fläche, Häuser und Bevölkerung im März 1942 nach Oberlandratsbezirken**Tab. II. Plocha, domy a obyvatelstvo v březnu 1942 podle obvodů vrchních zemských radů**

Oberlandrats- bezirk Land	Fläche in km ² Plocha v km ²	Zahl der bewoh- nen Häuser Počet obydlených domů		Zahl der Bevöl- kerung Počet obyvatelů		Zunahme bzw. Abnahme vom 2. XII. 1930 bis 1. III. 1942 Přírůstek, resp. úbytek od 2. XII. 1930 do 1. III. 1942		Ein- wohner- zahl auf 1 km ² im Jahre 1942 Na 1 km ² připa- dalo obyva- telů v r. 1942	Obvod vrch. zem. rady Země			
		1. XII. 1930	1. III. 1942	1. XII. 1930	1. III. 1942	der bewoh- nen Häuser obydlených domů	der Einwoh- ner obyvatelů					
		abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Prag ¹⁾	10 343,26	221 852	271 085	1 295 557	1 426 886	49 233	22,19	131 329	10,14	138	1. Praha ¹⁾	
Hauptstadt											Hlavní město	
Prag	172,11	31 575	41 454	848 823	976 590	9 879	31,29	127 767	15,05	5 674	Praha	
2. Königgrätz	7 914,87	189 816	216 474	1 096 994	1 138 173	26 658	14,04	41 179	3,75	144	2. Hradec Králové	
3. Pilsen	6 418,57	97 317	111 930	655 656	688 663	14 613	15,02	33 007	5,03	107	3. Plzeň	
4. Budweis	6 491,00	83 290	94 927	506 281	528 051	11 637	13,97	21 770	4,30	81	4. Čes. Budějovice	
5. Brünn	7 028,55	176 919	213 296	1 074 420	1 209 747	36 377	20,56	135 327	12,60	172	5. Brno	
6. Mährisch-Ostrau	5 306,92	123 066	148 064	930 125	1 009 740	24 998	20,31	79 615	8,56	190	6. Mor. Ostrava	
7. Iglau	5 239,35	67 875	79 345	399 190	417 697	11 470	16,90	18 507	4,64	80	7. Jihlava	
Böhmen	31 339,81	623 850	735 870	4 403 311	4 758 363	112 020	17,96	355 052	8,06	152	Čechy	
Mähren	17 574,82	367 860	440 705	2 403 735	2 637 184	72 845	19,80	233 449	9,71	150	Morava	
Insgesamt	48 914,63	991 710	1 176 575	6 807 046	7 395 547	184 865	18,64	588 501	8,65	151	Úhrnem	

¹⁾ Ohne die Hauptstadt, die von der Aufsicht des Oberlandrats ausgenommen ist. — Bez hlavního města, jež je vyňato z dozoru vrchního zemského rady.

Tab. III. Gemeindegrößenklassen nach der Häuser- und Einwohnerzahl im März 1942**Tab. III. Velikost obcí podle počtu domů a obyvatelů v březnu 1942**

Größe der Gemeinde nach der Ein- wohnerzahl 1. III. 1942	In der angeführten Gemeindegrößenklasse gab es — V uvedené velikostní třídě obcí bylo									Velikost obce podle počtu obyvatelů 1. III. 1942	
	Gemeinden- obci ¹⁾	Häuser domů	Einwohner obyvatelů	Gemeinden- obci ¹⁾	Häuser domů	Einwohner obyvatelů	Gemeinden- obci ¹⁾	Häuser domů	Einwohner obyvatelů		
	Böhmen — Čechy			Mähren — Morava			Protektorat Böhmen u. Mähren Protektorát Čechy a Morava				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ad 1
bis 500	3 877	225 979	1 034 012	1 196	70 745	342 675	5 073	296 724	1 376 687	do 500	
501— 1 000	1 092	157 266	748 166	646	95 606	457 140	1 738	252 872	1 205 306	501— 1 000	
1 001— 2 000	374	99 662	509 510	334	91 761	454 407	708	191 423	963 917	1 001— 2 000	
2 001— 5 000	173	92 000	527 136	142	78 202	402 743	315	170 202	929 879	2 001— 5 000	
5 001— 10 000	42	44 077	287 559	30	32 973	192 172	72	77 050	479 731	5 001— 10 000	
10 001— 20 000	22	36 942	286 617	8	14 855	109 546	30	51 797	396 163	10 001— 20 000	
20 001— 50 000	6	21 677	194 392	3	12 632	128 704	9	34 309	323 096	20 001— 50 000	
50 001—100 000	1	6 391	56 137	1	5 461	62 549	2	11 852	118 686	50 001—100 000	
mehr als 100 000	2	51 876	1 114 834	2	38 470	487 248	4	90 346	1 602 082	více než 100 000	
Zusammen	5 589	735 870	4 758 363	2 362	440 705	2 637 184	7 951	1 176 575	7 395 547	Úhrnem	

¹⁾ Gebietsstand der Gemeinden zum 15. VI. 1942. — Územní stav obcí k 15. VI. 1942.

Prag am 25. Juli 1942. — Zusammengestellt von der Sektion I des Statistischen Zentralamtes. — V Praze dne 25. července 1942. — Sestavil

I. odbor Ústředního statistického úřadu.

DIE MITTEILUNGEN erscheinen im Selbstverlage des Statist. Zentralamtes in unregelmäßigen Abständen in einer jährlichen Anzahl von 80 Nummern. Buchdruckerei „Politika“. In Kommission bei der Buchhandlung Bursik & Kohout in Prag. — ZPRÁVY vycházejí

nákladem U.S.Ú. ve lhůtách nepravidelných v počtu 80 čísel ročně. Knihtiskárna „Politika“. V komisi knihkupectví Bursik & Kohout v Praze. Zeitungstarif bewilligt mit Erlaub der Post- u. Tel.-Dir. Nr. 209.095/IIIA—1940. — Aufsichtspostamt Prag 14. — Novinová sazba povolená

vynosem feditelství pošt a telegrafů číslo 209.095/IIIA—1940. — Dohledací poštovní úřad Praga 14.